

**DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT**

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
201100885 EP KKF/LVM/bj

Vår ref.
11/521- AKH

Dato
10.05.2011

Høring – 1) Forskrift til den nye vergemålsloven og 2) endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov mv.

Vi viser til Justisdepartementets (JD) brev av 09.02.2011 om ovennevnte.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) har følgende kommentarer til høringsutkastet:

1) Ad § 8 – om bokføring av eiendeler forvaltet av Fylkesmannen.

Jf. høringsnotatet s. 46-47 og s. 107. Formålet med formuleringene knyttet til FADs ansvar i § 8 er, slik vi har forstått det, å sikre at øvrige instruks mv. som Fylkesmannen skal følge, også skal gjelde her. FAD er kjent med at forprosjektet ny vergemålsordning ivaretar arbeidet med å utarbeide instruks og systemer for å sikre en trygg og forsvarlig regnskapsføring av de midlene som er underlagt Fylkesmannens forvaltning. For å forenkle forskriften, og å tydeliggjøre at dette ikke er en oppgave som vil pålegges FAD, foreslår vi at § 8 gis følgende ordlyd:

"Eiendelene som er underlagt fylkesmannens forvaltning, skal bokføres slik at det til enhver tid fremgår hva som forvaltes for den enkelte person under vergemål. Organiseringen av bokføringen skal legges opp innenfor rammen av de bestemmelser, reglement og instruks som gjelder på området."

Forskriften kan, om JD ønsker det, ev. suppleres med:

"Instruks fastsettes av JD i samråd med FAD for å sikre best mulig samsvar med øvrig regelverk og instruks for økonomiforvaltning."

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Administrasjonsavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8004 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90		Nancy Zheng Ma
N-0030 OSLO		Org. nr.	Telefaks	22 24 48 51
postmottak@fad.dep.no		972 417 785	22 24 27 14	akh@fad.dep.no

2) Ad § 32 - om forvaltning av legatmidler

Jf. høringsnotatet s. 51-52 og s. 113. Det fremgår av vergemålslovens § 97 at *"Fylkesmannen kan overta forvaltningen av legatmidler og andre midler som fylkesmannen etter denne lov ikke har plikt til å forvalte. [...]"*. I utkast til forskrift til den nye vergemålsloven § 32 *Nærmere om regler om forvaltningen av legatmidler mv* er det presisert at Fylkesmannen både kan overta forvaltningen av midler og vedta at eksisterende forvaltning skal opphøre. Videre vises til at Fylkesmannen kan medvirke til at legatmidler mv. overføres til kommuner eller andre forvaltere.

I gjennomgang av utkast til forskrifter ser FAD at ordningen som fremgår av vergemålsloven § 97 om at *"Fylkesmannen kan overta forvaltningen av legatmidler og andre midler som fylkesmannen etter denne lov ikke har plikt til å forvalte"* er uheldig. Fylkesmannen er statens representant regionalt og utfører oppdrag på vegne av regjering og Storting. Fylkesmannen utfører oppgaver etter direkte instruks fra 12 departementer som hver har ansvar for å finansiere oppgaveløsningen innen sitt fagområde.

Det er besluttet gjennom ny vergemålslov at staten v/Fylkesmannen skal overta vergemålsoppgavene fra kommunene. Ansvar for forvaltning av legatmidler overføres imidlertid ikke som følge av ny vergemålslov, men det åpnes for at det enkelte embete selv skal vurdere om det ønsker å overta forvaltning av legatmidler mv. Etter FAD syn er det uryddig at Fylkesmannen som statlig forvaltningsorgan gis anledning til selv å vurdere å løse oppgaver på vegne av stiftelser/ legatstyrer.

Oppgaven er dessuten etter FADs syn av en slik karakter at den ikke hører inn under embetets oppgaveportefølje. Legatforvaltning har lite med vergemål å gjøre, og som det også sies i Ot.prp. nr. 110 (2008-2009) s. 224: oppgaven kan med fordel gjerne overlates til andre. Oppgaven er av en slik karakter at lokal/kommunal tilknytning vil være et viktig element. Det fremstår videre som uklart både hvor omfattende en slik oppgave vil bli og hvordan oppgaven skal/kan godtgjøres.

JD legger i utkast til forskrift opp til at Fylkesmannen i liten grad bør ta på seg denne oppgaven. FAD ønsker at formuleringer gjøres enda tydeligere. Videre ønsker vi at JD, i kommunikasjon til overformynderier som i dag ivaretar oppgaven, er tydelige på at man lokalt bør finne lokale løsninger for legatforvaltning raskt, og helst før vergemålsoppgavene overføres til Fylkesmannen.

Omfang av mulige oppdrag til Fylkesmannen på legat og stiftelsesområdet er slik FAD forstår det, lite oversiktlig. Vi har forstått at det *kan tenkes* at det finnes legater/ stiftelser som har et nasjonalt virkeområde hvor kommunale løsninger i liten grad er til stede, og private ordninger ikke er kommet i stand, hvor Fylkesmannen midlertidig bør vurdere å bistå stiftelsesstyret med forvaltning av legatmidler. FAD ønsker at forskriftene i større grad tydeliggjør at Fylkesmannen kun unntaksvis, og som følge av særlige forhold lokalt, bør vurdere å påta seg slike oppgaver. Primært bør oppgaven

dessuten kun ivaretas av embetet i en periode, inntil stiftelsesstyret eller tilsvarende får på plass alternativ ordning. FAD ber om at JD vurderer å ta inn formuleringer om dette i forskriftene.

Dersom et fylkesmannsembete påtar seg å ivareta forvaltning av legatmidler mv., må det også legges til rette for at embetet får finansiert oppgaveløsningen. Det er åpnet for dette i loven, jf. Ot.prp. nr. 110 (2008-2009) s. 225. FAD ber om at JD er tydelig også på dette i forskrift, og etablerer ordninger/utarbeider formuleringer som åpner for at det inngås avtale mellom fylkesmannsembete og legat/stiftelsesstyre om vederlag dersom Fylkesmannen påtar seg denne oppgaven.

FAD ser at staten i en periode anser det som ønskelig å holde døren på gløtt for statlig bistand til ivaretagelse av forvaltning av legatmidler mv. På kort sikt kan det være behov for at staten, her ved Fylkesmannen, vurderer å bistå stiftelser/legatstyrer med forvaltning av midler over en tidsbegrenset periode. På lenger sikt bør imidlertid denne ordningen etter FADs syn utgå, og vi ber derfor JD vurdere å foreslå opphevelse av ordningen ved en passende anledning.

Med hilsen

Bjørn Magnus Jakobsen (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver